

**2023**

## **Tijdelijke subsidieregeling walstroom zeeschepen 2022-2023 (Stikstof)**

**Aanvrager:**

Damen Shiprepair Amsterdam B.V.

**Locatie:**

Damen Shiprepair Amsterdam

**Openbare samenvatting:**

In 2021 heeft Damen Shiprepair Amsterdam, hierna Damen, het Project Walstroom Damen opgestart en een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om haar bedrijfsprocessen in de dokken en op de ligplaatsen te verduurzamen.

Het haalbaarheidsonderzoek heeft uitgewezen dat het mogelijk is om binnen het huidige gecontracteerd vermogen van de netaansluiting twee aansluitingen, Dok 4 en Ligplaats 2, te elektrificeren.

Damen heeft als doel om alle benodigde werkzaamheden in 2023 uit te voeren. Daardoor kan Damen in 2023 een significante vermindering van uitstoot van broeikasgassen realiseren in haar totale bedrijfsproces.

Dit haalbaarheidsonderzoek heeft uitgewezen dat door congestie bij de netbeheerder Liander het aansluitvermogen van de netaansluiting bij Damen wellicht pas na 2025 kan worden verhoogd.

De verhoging van het aansluitvermogen is onvermijdelijk om alle ligplaatsen (ligplaats 1) en dokken (dok 1, 2 en 3) na 2025 te elektrificeren.

Reparatie en verbouwen van zeeschepen is het primaire bedrijfsproces van Damen. De energie die nodig is voor het faciliteren van deze projecten waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd, komt tot nu toe van dieselgeneratoren op het schip zelf en van de dieselgeneratoren van Damen op de ligplaatsen bij Damen. Dit vermogen levert uitstoot van broeikasgassen op de werf en de directe omgeving.

Damen wenst de uitstoot van broeikasgassen tijdens haar bedrijfsprocessen drastisch te verminderen. De aanleiding hiertoe komt vanuit intrinsieke motivatie zowel als vanuit de directe en indirecte omgeving van Damen. Damen zelf wil haar bedrijfsprocessen verduurzamen om ook op dit punt competitief te blijven in deze markt. Damen wil ook anticiperen toekomstige aanscherping van vergunningen. En daarnaast wil Damen de overlast voor de directe omgeving verminderen.

**Doelstelling**

**Hoofddoelstelling 2025**

Damen heeft als hoofddoel dat zij de uitstoot van broeikasgassen tijdens operationele bedrijfsvoering Damen significant wil reduceren door vervanging van dieselgeneratoren door walstroomvoorziening (elektrificatie stroomvoorziening) en het beperken van het gebruik van Aardgas en andere productie gassen.

**Doelstelling 2022/2023**

Het in 2022/2023 realiseren van walstroomvoorzieningen Dok 4 en Ligplaats 2 om hiermee de meest significante reductie uitstoot van broeikasgassen te realiseren binnen de aansluitwaarden van de bestaande netaansluiting van Damen (geen verzwaring congestie netbeheerder).

Vorbereiding realiseren voor elektrificatie van de overige ligplaatsen (lpl 1) en dokken (dok 1, 2 en 3) van Damen Shiprepair Amsterdam nadat het aansluitvermogen kan worden verhoogd door opheffing congestie netbeheerder (2025).

Ervaring opdoen en overdragen met elektrificatie door walstroomvoorzieningen voor de operationele bedrijfsprocessen Damen, met beperking bestaande aansluitvermogen (zonder vergroten congestieproblematiek netbeheerder) en voorbereiding toekomstig te verhogen aansluitvermogen (na oplossing congestieproblemen netbeheerder).

**Aanvrager:**

Damen Financial Services Holding B.V.

**Locatie:**

Wiltonhaven, Schiedam

**Openbare samenvatting:**

Damen heeft de ambitie om de meest duurzame maritieme integrator ter wereld te worden. Met als doel om producten en services te leveren die een positieve impact maken op omgeving en maatschappij. Binnen Damen hanteren wij het "sustainability compass" waarbij we toewerken naar een duurzame organisatie, duurzame operations en duurzame oplossingen.

De stap in dit project om op onze werf in Schiedam aan de Wiltonhaven 6 walstroompunten te realiseren sluit goed aan op onze ambities richting een duurzame toekomst. Daarnaast vinden wij het belangrijk om wonen en werken naast elkaar te kunnen laten plaatsvinden met een minimale belasting voor de omgeving. Met deze stap naar walstroompunten pakken wij daarom ook meerdere uitdagingen tegelijk aan. Door het gebruik van walstroom zullen we naast emissie reductie namelijk ook geluid en geurhinder in de omgeving terugdringen.

Door de toepassing van 6 walstroomaansluitingen aan de west- en oostkant van onze locatie ambiëren wij per jaar de uitstoot van NOx van 149,9 ton per jaar terug te dringen (van 166,6 ton naar 16,7 ton).

**Aanvrager:**

Damen Shiprepair Oranjewerf B.V.

**Locatie:**

IJkade, Amsterdam

**Openbare samenvatting:**

CO2 uitstoot reduceren en geluidsoverlast voor omwonende te minimaliseren en kosten besparend. Milieu vriendelijker.

**Aanvrager:**

Zeehaven IJmuiden N.V.

5-9-23 / 6-12-23 / 5-3-24

**Locatie:**

Halkade, IJmuiden

**Openbare samenvatting:**

Op de route IJmuiden (Felison Terminal) - Newcastle varen twee RoPax schepen die elkaar iedere nacht op de Noordzee kruisen: de King Seaways en Princess Seaways. Een 6 MW walstroominstallatie kan ervoor zorgen dat de schepen die aanmeren bij de Felison Terminal aan de Halkade en daarbij uitgerust zijn voor het aansluiten op walstroom hun motoren voor hotelbedrijf aan de kant kunnen uitschakelen. Dit project levert potentieel een stikstofreductie van 168 ton/jaar, een CO2-reductie op van 7828 ton/jaar, en daarnaast een geluidsreductie voor nabijgelegen woningen. Zeehaven IJmuiden investeert om deze voordelen in de realisatie van een walstroomvoorziening aan de Halkade.

**Aanvrager:**

N.V. Port of Den Helder

**Locatie:**

Nieuwe Diepkade, Den Helder

**Openbare samenvatting:**

Walstroom project Port of Den Helder

Een vaste op het elektriciteitsnet aangesloten walstroomkast, ten behoeve van grote Offshore schepen – dat is wat de Port of Den Helder van plan is te realiseren aan de Nieuwediepkade. Port of Den Helder biedt reeds op meerdere locaties in de haven walstroom aan voor de kleinere schepen. Dit vermindert het gebruik van aggregaten op fossiele brandstof en heeft daardoor een positief effect op het milieu en de leefomgeving. Nu is het tijd dat deze voorziening ook toegankelijk wordt voor grote offshore schepen in de haven van Den Helder. Dit project zal de eerste stap zijn in de uitrol van walstroom voor de grote gebruikers in de haven. De walstroom installatie zal worden gerealiseerd met flexibiliteit in vermogen - tot een maximum van 500kW - en met de frequentie keuze tussen 50 en 60 Hz. Dit stelt de haven in staat om diverse typen schepen met uiteenlopende stroombehoeften te bedienen - van kleinere vaartuigen tot grotere offshore schepen. Kortom, dit walstroomproject in de haven van Den Helder is een veelbelovend initiatief dat de maritieme industrie verduurzaamt, de lokale leefomgeving verbetert en de stad positioneert als een milieuvriendelijke en gastvrije bestemming.

**Aanvrager:**

Rotterdam Offshore Group B.V.

**Locatie:**

ROG Waalhaven, Rotterdam

**Openbare samenvatting:**

Rotterdam Offshore Group (ROG) verzorgt in de Waalhaven Rotterdam onderhoud, reparatie, ombouw en (de)mobilisatie diensten voor zeeгаande schepen zoals tankers, containerschepen, stukgoedschepen, en offshore schepen. Een walstroominstallatie van in totaal 1.25 MW met aansluitingen voor drie ligplaatsen kan ervoor zorgen dat vrijwel alle schepen en voorkomende combinaties van schepen die bij ROG aanmeren hun motoren aan boord kunnen uitschakelen. Doordat ROG reeds zonnepanelen op twee daken heeft liggen, zal een deel van de lokaal opgewekte groene stroom direct aan de schepen geleverd kunnen worden. Dit project levert daarmee potentieel een stikstofreductie van 24 ton/jaar, een CO2-reductie op van 2154 ton/jaar, en daarnaast een geluidsreductie en fijnstofreductie voor nabijgelegen woningen, bedrijven en personeel.

**Aanvrager:**

Yara Sluiskol B.V.

**Locatie:**

Yara, Sluiskil

**Openbare samenvatting:**

Yara Sluiskil laadt per jaar ca. 3 miljoen ton product in zeeschepen aan de eigen kade in Sluiskil. Yara heeft reeds geruime tijd plannen voor een walstroomvoorziening. Tot nu toe is er echter bij de diverse reders weinig interesse om hun schepen uit te rusten voor het gebruik van walstroom, waardoor dergelijk project niet van de grond komt. Schepen worden niet omgebouwd omwille van ontbreken voorzieningen aan de wal, voorzieningen aan de wal worden niet uitgerold omdat er te weinig schepen zijn die walstroom kunnen gebruiken.

Door het CCS project bij Yara Sluiskil is het mogelijk om de kip – ei situatie te doorbreken. Het CCS project zorgt voor een bijkomende trafiek van 800 kT vloeibare CO2 die per zeeschip afgevoerd worden voor ondergrondse permanente opslag (CCS). Voor dit doel worden specifiek schepen gebouwd.

Dit biedt de opportuniteit om een voldoende basis te hebben voor een walstroomvoorziening, waarmee tevens de NOx emissie van de schepen bij huidige verlaadactiviteiten kan worden

verminderd met 9.000 kg/jaar. Tevens zorgt de walstroomvoorziening ervoor dat de bijkomende trafiek als gevolg van CCS kan doorgaan zonder extra NOx emissie.

**Aanvrager:**

Damen Shiprepair Amsterdam B.V.

**Locatie:**

Damen Shiprepair, Amsterdam

**Openbare samenvatting:**

In 2021 heeft Damen Shiprepair Amsterdam b.v., hierna DSAm, het project Walstroom opgestart en een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om haar bedrijfsprocessen in de dokken en op de ligplaatsen te verduurzamen. Zie bijlage 10: 21026 Walstroom Damen Ecovolt Definitief V1. Het haalbaarheidsonderzoek heeft uitgewezen dat het mogelijk is om binnen het huidige gecontracteerde vermogen van de netaansluiting twee aansluitingen te elektrificeren, t.w. Dok 4 en ligplaats 2. Deze aansluitingen worden in 2023 gerealiseerd.

Het haalbaarheidsonderzoek heeft tevens uitgewezen dat door congestie en de planning van de investeringen bij de netbeheerder het aansluitvermogen van de netaansluiting bij DSAm in 2025 kan worden verhoogd. Deze verhoging is onvermijdelijk om alle ligplaatsen en dokken, naast Dok 4 en ligplaats 2, ligplaats 1 en dok 3, 2 en 1 in 2025 te elektrificeren.

Reparatie, onderhoud en verbouwen van zeeschepen is het primaire bedrijfsproces van DSAm. De energie die nodig is om deze schepen en projecten te faciliteren, waarop de werkzaamheden van DSAm worden uitgevoerd, komt tot nu toe van de dieselgeneratoren van het schip zelf en door de dieselgeneratoren van DSAm bij de dokken en ligplaatsen. Dit opgewekte vermogen levert uitstoot van broeikasgassen op de werf en in de directe omgeving. Daarnaast is er een significante belasting van geluid op de omgeving. Damen wenst de belasting op haar directe omgeving te verminderen, waaronder de uitstoot van broeikasgassen, fijnstof en geluid. Daarnaast is de wens van DSAm om haar uitstoot van broeikasgassen tijdens haar bedrijfsprocessen drastisch te verminderen. De aanleiding hiertoe komt vanuit de intrinsieke motivatie zowel als vanuit de directe en indirecte omgeving van DSAm. DSAm wil haar bedrijfsprocessen verduurzamen, haar klanten ondersteunen bij haar verduurzaming processen, waaronder het verduurzamen van de schepen. Om op dit punt competitief te zijn op de markt, een marktleider te zijn ten aanzien van het mondiaal verduurzamen van zeegaande schepen, voorop te lopen in het verduurzamen van schepen en projecten en het ondersteunen van onze klanten in de toekomstige aanscherping van uitstoot criteria zeeschepen. Daarnaast wil DSAm de directe overlast naar haar omgeving verminderen en anticiperen op de toekomstige aanscherping van wet- en regelgeving.

De hieruit afgeleide hoofddoelstelling van dit project is dat DSAm alle uitstoot van broeikasgassen, fijnstof en geluid, tijdens de operationele bedrijfsvoering van DSAm significant wil reduceren door vervanging van de huidige toegepaste dieselgeneratoren van schepen en dieselgeneratoren van DSAm voor het aansluiten van schepen. Naast de Doelstelling voor 2022/2023 het realiseren van walstroomvoorziening dok 4 en ligplaats 2 is de doelstelling om in 2023 de voorbereidingen op te starten voor de infrastructurele aanpassingen voor de walaansluiting dok 3, 2 en 1 en ligplaats 1, in 2024 de infra structuur te realiseren. Om in 2025 met de nieuwe mobiele technische installaties walstroomaansluitingen te realiseren voor dok 3, 2 en 1 en ligplaats 1. Voor de overbruggende periode van 2023 tot 2025 waarin de congestie maatregelen van de netbeheerder gelden wordt voorzien door een energie monitoring systeem en peak sheaving / noodstroom installatie om de maximale netaansluiting niet te overschrijden.